

15-Mavzu: Raqamli dizayn portfolioni yaratish va kasbiy rivojlanish

Reja

15.1. Portfolio nima uchun kerak?

15.2. Ishlarni tanlash va tartiblash qoidalari. Behance, Dribbble, ArtStation kabi platformalarda profil yaratish.

15.3. Frilans dizayner sifatida faoliyat yuritish va mijozlar bilan ishlash. Intellektual mulk huquqlari va mualliflik huquqi tushunchalari.

15.4. Kasbiy o'sish va zamonaviy tendensiyalarni kuzatish.

1. Portfolio nima va uning ahamiyati

- **Portfolio** – bu dizaynerning eng yaxshi ishlaridan iborat to'plam bo'lib, uning mahorati, uslubi va ijodiy yondashuvini ko'rsatadi.
- Portfolioning asosiy vazifalari:
  - Dizaynerning **malakasini namoyish etish**
  - Potensial **mijozlar va ish beruvchilarni jalb qilish**
  - Shaxsiy **brendni shakllantirish**
  - Kasbiy o'sishda **yo'l xaritasi sifatida xizmat qilish**

Portfolio turlari

1. **Dizayn va san'at portfoliolari** – grafik dizayn, rasm, ilustratsiya, fotografiya.
2. **Dasturchilar portfoliolari** – yozilgan kod, dasturiy loyihalar, veb-saytlar.
3. **Pedagogik portfolio** – o'qituvchining dars ishlanmalari, metodik qo'llanmalar.
4. **Biznes portfoliolari** – kompaniyaning amalga oshirgan loyihalari.

Portfolio ahamiyati

1. **Malakani isbotlaydi** – rezume faqat tajriba haqida gapiradi, portfolio esa uni amalda ko'rsatadi.
2. **Mijoz va ish beruvchini ishontiradi** – portfolioda ish sifati ko'rinsa, buyurtmachi yoki ish beruvchi tezroq qaror qiladi.
3. **Shaxsiy brendni shakllantiradi** – ijodkorning uslubi va o'ziga xosligi portfolioda namoyon bo'ladi.
4. **O'zini baholash imkonini beradi** – o'z ishingizni jamlab ko'rsangiz, yutuq va kamchiliklarni aniqlash osonlashadi.

5. **Kasbiy o'sishga yordam beradi** – portfoliodagi ishlar orqali yangi imkoniyatlar ochiladi: konkurslar, grantlar, hamkorlik loyihalari. Portfolio – bu nafaqat ishlar to'plami, balki **dizayner yoki mutaxassisning vizitkasidir**. Uni to'g'ri tuzish orqali siz o'z qobiliyatingizni isbotl

Ishlarni tanlash va tartiblash qoidalar

- **Sifat – son emas:** faqat eng yaxshi ishlarni qo'shish.
- **Turlicha loyihalar:** grafik dizayn, logotip, veb-dizayn, ilustratsiya kabi namunalar.
- **Jarayonni ko'rsatish:** faqat yakuniy natija emas, balki eskiz va konsept ham qiziqarli.
- **Tartib:** ishlarni mavzular yoki vaqt tartibida joylashtirish.
- **Yangilash:** portfolioni muntazam yangilab borish.

Onlayn platformalarda profil yaratish

Behance

- Adobe platformasi, professional ishlarni ko'rsatish va hamjamiyatda tanilish uchun.
- Afzalliklari: keng auditoriya, Adobe Creative Cloud integratsiyasi.

Dribbble

- Dizaynerlar uchun mini-ishlar va dizayn konseptlarini namoyish qilish maydonchasi.
- Afzalliklari: tezkor fikr-mulohaza olish, frilans loyihalar topish.

The image shows the Behance logo, which consists of the word "Behance" in a white, bold, sans-serif font, centered on a solid blue rectangular background.

ArtStation

- Asosan 3D dizayn, ilustratsiya va game-art yo'nalishidagi ishlar uchun.
- Afzalliklari: AAA kompaniyalar e'tiborini jalb qilish, professional darajadagi portfolio.

Frilans dizayner sifatida faoliyat yuritish va mijozlar bilan ishlash

- Frilans — mustaqil ravishda buyurtmalarni bajarish orqali daromad topish shakli.
- Muhim jihatlar:
  - **Portfolio va profil** – mijozni jalb qilishdagi birinchi qadam.
  - **Muloqot** – mijozning talabini to‘g‘ri tushunish.
  - **Narx belgilash** – tajriba, ish hajmi va muddatga qarab.
  - **Shartnoma** – to‘lov, muddat va huquqlarni oldindan belgilab olish.
  - **Mijoz bilan aloqa** – muntazam hisobot va ishlash jarayonida izoh berib borish.

Intellectual mulk huquqlari va mualliflik huquqi tushunchalari

- **Mualliflik huquqi** – dizaynerning yaratuvchilik huquqini himoya qiladi.
- **Intellectual mulk** – grafik dizayn, logotip, ilustratsiya va boshqa ijodiy mahsulotlar huquqiy jihatdan himoyalangan.
- Dizaynerlar uchun bu huquqlarni bilish muhim, chunki:
  - Ishlarni ruxsatsiz nusxalashni oldini olish mumkin.
  - Mijoz bilan huquqni kimga tegishli ekanini aniqlash kerak (dizaynerda qoladimi yoki to‘liq mijozga o‘tadimi).

Kasbiy o‘rinish va zamonaviy tendensiyalarni kuzatish

- Grafik dizayn doimo rivojlanib boradi, shuning uchun dizayner quyidagilarga e‘tibor qaratishi kerak:
  - **Trendlarni kuzatish** – minimalizm, gradientlar, 3D elementlar, motion graphic.
  - **Yangi texnologiyalar** – sun‘iy intellekt (AI), AR/VR dizayn.
  - **Onlayn kurslar va master-klasslar** – malakani doimiy oshirish.

- **Networking** – dizaynerlar hamjamiyatida faol bo‘lish.

Raqamli dizayn portfoliosi dizaynerning eng muhim vositasidir. U nafaqat ishlarni namoyish etadi, balki dizaynerning uslubi va kreativ yondashuvini ham ochib beradi. To‘g‘ri tanlangan va tartiblangan portfolio, onlayn platformalardagi faol profil, frilans tajribasi hamda intellektual huquqlarni bilish dizaynerni professional darajaga olib chiqadi. Zamonaviy tendensiyalarni kuzatish va o‘z ustida ishlash esa kasbiy o‘shning kalitidir.